

Ez a felvétellünk a Szerszámgépgyárban készült. Szücs Ferenc elvtársat ábrázolja, aki a szerszámműhely egyik leg-szorgalmasabb, legügyesebb dolgozója. Nagy hozzáértéssel kezel a bonyolult felépítésű furógépet. Tervfeladatait nemcsak teljesíti, de jóval túl is szárnyalja.

Az RNK napja a Brüsszeli Nemzetközi Vásáron

BRÜSSEL (Agerpres).

A 36. Brüsszeli Nemzetközi Vásár keretében megrendezték a Román Népköztársaság napját. Ez alkalommal Pavel Babuc, a Román NK brüsszeli követe a csarnok igazgatójának, a román küldöttség és a brüsszeli román gazdasági kirendeltség tagjainak kíséretében hivatalos látogatást tett a különböző országok és cégek csarnokában, standjainál. A román követet és kíséretét Duval és Evers a Vásár igazgatótanácsának tagjai és Chantren, a Vásár igazgatója vezették végig. A látogatás befejezése után Coremans, Brüsszel polgármestere és a Nemzetközi Vásár igazgatótanácsának elnöke kötetlen, barátságos beszélgetést folytattak, amelyben részt vettek Pavel Babuc brüsszeli román követ, a követseg és a brüsszeli román gazdasági kirendeltség tagjai, valamint a vásáron résztvevő román küldöttség.

A belga sajtó továbbra is foglalkozik Románia szerepével a Vásáron. A Le Soigneur, a városi igazgatóság hivatalos lapja, a Vásáron résztvevő 32 ország-

ról így ír: „Egyes országok különösen kitűnnek termékeikkel. Főleg Romániára vonatkozik ez. A bemutatott román termékek változatossága lenyűgöző”. A lap egy másik száma országunk turisztikai jelentőségét méltatja.

A La Cote Libre „Románia részvétele” című cikkében hangsúlyozza a román gazdaság gyorsulását, harmonikus fejlődését és példát hoz fel a termelés növekedéséről gazdaságunk különböző szektoraihoz. Ugyanez a lap kifejti, hogy a román gazdaság fejlődése milyen nagy befolyást gyakorol a román-belga kereskedelmi cserék gyors növekedésére és az exportárak visszaesésére. „Románia részvétele a Brüsszeli Vásáron” című cikkében a L'Echo de la Bourse arról ír, hogy az üzletben berendezett román csarnok meglepően telt, a román gazdaság különböző szektorainak sajátos termékeit és megmutatja milyen változatos exportcikkekkel rendelkezik az ország.

Budapest megnyitja a szocialista országok távközlési minisztereinek értekezletét

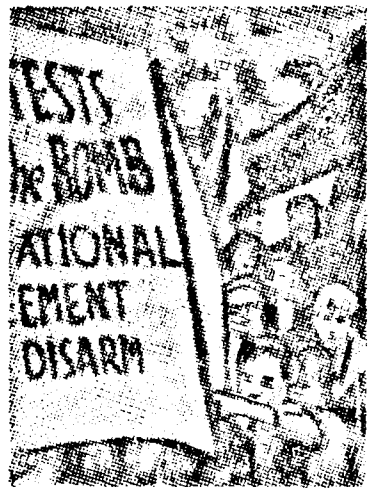
Budapest május 9-én megnyitja a szocialista országok távközlési minisztereinek értekezletét.

A május 13-ig tartó értekezlet munkálataiban 11 küldöttség vesz részt. A Román NK küldöttségét Grigore Marin közlekedési és távközlési miniszter helyettes vezeti. Az értekezlet résztvevői megvitatják a nagy hatósugarú távközlési eszközök

és televíziós adások távlati fejlesztésének, az ürréülésekre vonatkozó adatok közlésének, a rádió és televíziós programok megszervezésének problémáit, a postaszolgálatok gátlásának és automatizálásának, a műsorszórás és a távközlési hálózatok kiépítésének, valamint a szocialista országok távközlési eszközeinek fejlesztésével kapcsolatos más problémákat.

A BÉKEMOZGALOM HÍREI

LONDON (Agerpres). Tíz ezer aláírt gyűjtötték a békeharcos népszerűsítő összeállítás bizottságának petíciójára. A petíció a nukleáris kísérletek

Tiltakozó tüntetés Angliában az amerikai nukleáris kísérletek ellen.

megszüntetését követeli. A beadványt többek között aláírták Philip Noel Baker és Joyce Butler laburista képviselők, A. Merdoch író, Sybil Thorndyke színművésznő és mások.

A népek érdekében — hangzik a beadvány — sürgősen meg kell kötni a nukleáris kísérletek megszüntetésére vonatkozó szerződést. Követeljük a szerződés aláírását, mint első lépést az általános leszerelés felé. Ez megfelelne az ENSZ ajánlásainak és minden ember őszinte óhájának.

NEW YORK (Agerpres).

Az USA atomenergia bizottságának newyorki épülete előtt tiltakozó tüntetést rendeztek a tervezett újabb nukleáris kísérletek ellen. A tüntetők feliratolt táblákon az állt: „Vessenek véget a fegyverkezési hajszának”. „A nukleáris energiát csak békés célokra használják fel”.

A Közös Piac külügyminiszteri tanácsa május 8-án és 9-én újabb ülészeket tartott Brüsszelben. A vita tárgyat képező legfontosabb kérdésekről kiadott közlemény arról tanusodik, hogy a hat tagállam között továbbra is nézeteltérések mutatkoznak. A France Presse szerint az ülészekon, a francia és a nyugatnémet küldöttek kifejtették nézeteiket az Európai Gazdasági Közösség jövőjéről és a hat tagállam álláspontjáról az Egyesült Államokkal sorra kerülő vámtarifa-tárgyalásokkal kapcsolatban.

Az ülészekon előbb az úgynevezett technikai kérdéseket vitatták fel, ezek tekintetében ugyanis könnyebben közös nevezőre lehetett jutni. Ebben a vonatkozásban megállapították a pénzügyi bizottság jelentését, W. Hallstein, a Közös Piac Bizottságának elnöke beszámolt Indiai utjáról, megvitatották a hat nyugat-európai állam kapcsolatait Latin-Amerikával, valamint a Törökországnak nyújtott segítséget. Törökországnak ugyanis, mint a Közös Piac „társult” tagállamának, az elkövetkező öt éven 17,5 millió dollár segélyt kell kaphnia.

A nagyfontosságú kérdésekben azonban nem jutottak a kívánt eredményre. Nem sikerült kidolgozni a hat tagállam közös platformját a Gatt-értekezletre, amelyen a vámtarifák kérdését fogják megvitatni az USA-val és nem sikerült egybehangolni a mezőgazdasági politikát sem. A kétnapos értekezlet után kiadott közlemény mindezzel „elvi megegyezésről”

HETI SZEMLE

A nézeteltérések nem szűntek meg

teszt említett, amelynek értelmében az európai Gazdasági Közösség hajlandó tevékenyen részt venni a május 16-án kezdődő genfi Gatt-tárgyalásokon. A közlemény nem szövegi le, hogy a hat tagállam közös álláspontja jutott, csupán annyit hangsúlyoz: meg akarják tárgyalni a vámtarifák leírás és kölcsönös csökkentését, hozzá akarnak járulni az amerikai és közös piaci vámtarifák különbségének felszámolásához. A közlemény egyben világosan leszögezi, hogy Franciaország, mielőtt hajlandó lenne hozzájárulni a tárgyalásokhoz más országokkal, előzetesen „közös agrárpolitika kidolgozását” követeli. Az Associated Press hírigyűjtője brüsszeli tudósítói köréből: „A Közös Piac tagállamai szerdán megegyeztek abban, hogy részt vesznek a vámtarifa-csökkentéssel kapcsolatos tárgyalásokon, de a tárgyalási módot illetően semmit sem határoztak”.

A brüsszeli összejövetelen fokozódott a tagállamok közötti nézeteltérés azzal kapcsolatban, hogy a Közös Piac milyen álláspontja helyezkedik Angliával szemben. Mint ismeretes, az angol konzervatív kormány, miután januárban Franciaország meghívására csatlakozását a Közös Piachoz, hivatalosan nem utította fel belépési kérését. Macmillan miniszterel-

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSZ Latin-Amerikai Gazdasági Bizottsága 10. konferenciája

BUENOS AIRES (Agerpres).

Az argentin lapok május 9-i számukban részleteket közölnek az ENSZ Latin-Amerikai Gazdasági Bizottsága 10. konferenciáján résztvevő küldöttek beszédeiből.

A La Nación kivonatolva közli a konferencián résztvevő Pamfil Rulca román megfigyelő beszédét, aki rámutatott: „Románia úgy véli, hogy a társadalmi és gazdasági különbségeknek nem szabad akadályozniuk az államok közötti kapcsolatokat fejlődésükért”. Az újság a továbbiakban utal hazánk gazdasági sikereire és kidomborítja, hogy Románia külföldi gazdasági kapcsolatait szüntelenül fejlődnek, s hogy jelenleg „Románia 80 állammal van gazdasági összeköttetésben”.

A KGST Végrehajtó Bizottságának hatodik ülése

VARSO (Agerpres).

Amint a PAP hírigyűjtője közli, május 10-én Varsóban megnyitja a Közös Gazdasági Segítség Tanácsa Végrehajtó Bizottságának hatodik ülése.

Az ülésen részt vesznek a Bolgár NK, a Csehszlovák SZK, a Lengyel NK, a Magyar NK, a Mongol NK, a Német DK, a Ro-

mán NK és a Szovjetunió képviselői.

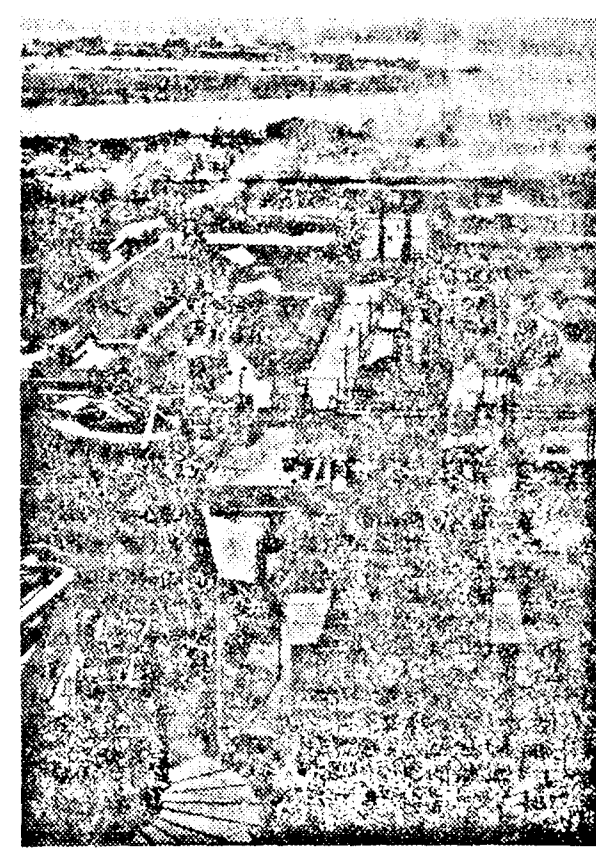
Az ülésen P. Jaroszevicz, a Lengyel Népköztársaság képviselője elnököl.

Nagyarányú hadgyakorlatokra készül a SEATO Thaiföldön

BANGKOK (Agerpres).

A thaiföldi hadsereg vezérkari főnöke május 9-én bejelentette: a következő 30 napban 7000 amerikai katona és tiszte érkezik Thaiföldre, hogy részt vegyenek a SEATO agresszív tömb „Tha-narat művelet” néven ismeretes nagyarányú hadgyakorlatban (a hadgyakorlat a thaiföldi miniszterelnök nevét viseli).

A nevadai kísérletek hozzátartoznak a már régebben megkezdett kísérlet sorozathoz.

Kínai Népköztársaság. A tangguai Yungli-Diuda egyiptori kombinált a többi között nagymennyiségű szén és gyárt.

A Francia Békemozgalom Országos Tanácsa január 12-i és 13-i ülészekon elhatározta, hogy május 19-én nagy béke- és leszerelési tüntetést szervez Párizsban. Ezen a napon nagyvillás zajlik le a párizsi Saint-Ouen stadionban, ahol részt vesznek Párizs és elővárosainak akói, valamint az összes franciaországi megyék küldöttei.

A május 19-i tüntetést nagyarányú előkészítő munka előzi meg. Már az év eleje óta leszerelési és békekollokviumokat, szakmai összejöveteleket és más hasonló rendezvényeket szerveznek az összes megyében, városokban és községekben különböző politikai, filozófiai, vallási nézeteket valló állampolgárok részvételével. Az összejövetelek ezer meg ezer résztvevője fejtegeti ki nézeteit a leszerelés kérdéséről és a leszerelés megvalósítását célzó közös erőfeszítésekről. Kétszázharmincegy személységet bevonásztottak a párizsi tüntetés előkészítő bizottságába.

Noha a jobboldali sajtó és a francia rádió-televízió igyekszik agyonhallgatni az akcióit, az előkészületek jendően folynak. Április 27-én több mint

kétezer békeharcos nagyvillást tartott a párizsi Mutualité terem-

ben, s nyilatkozatot fogadott el, amely hangsúlyozza: „Valamennyi embernek küzdenie kell azért, hogy az emberiség megmeneküljön a termionukleáris háború veszélyétől”. Az általános előkészületek keretében a

(F. Wright amerikai karikaturista rajza)

párizsi Mérnökök és Technikusok Szövetsége kollokviumot szervezett műszaki haladás és a leszerelés témával. A kollokvium résztvevői megvizsgálták a műszaki fejlődést gátló akadályokat és nehézségeket, az élet-körülmények javítása szempontjából döntő területek (közegészség, lakáviszonyok, kultúra, oktatás) lemaradását, s valamennyien hangsúlyozták, milyen nagy jelentőségű lenne az általános és teljes leszerelés megvalósítása. Egy másik ilyen előkészítő rendezvény 21 képzőművész párizsi kiállítását. A kiállítás megnyitása alkalmából a művészek felhívást adtak ki, s ebben kiemelték: „Mi, a kultúra képviselői, békében akarunk élni és dolgozni”. Százaléven más francia művész is felhívást szánt síkra a párizsi béke- és leszerelési tüntetés mellett.

A május 19-i összejövetel előkészítő akcióit elősörben a kommunista, szocialista, különböző irányzatok képviselői szervezeti tagok, katolikusok, protestánsok stb. széles körű akcióegyesége jellemzi. Boulogne-Billancourt-ban szintén kollokviumokat tartottak a le-

szereles kérdésében. Az összejövetelt a legkülönbözőbb irányzatok képviselői politikai szervezetekhez és szakszervezetekhez tartozó békeharcosok hívták össze. Ille-et-Villaine megyében a kommunista párt, a SFIO, a PSU szervezetei közös nyilatkozatban hangsúlyozták, hogy „egy esetleges atomkonfliktusban egy olyan országot, mint Franciaország, egyszerűen eltörölnének a föld színéről. Kétezerünk diadala vinni a leszerelés és az atomfegyver betiltásának ügyét”. Hasonló akciók zajlottak le Tarn-et-Garonne, Vienne, Somme, Loire és más megyékben.

A május 19-i béke- és leszerelési tüntetés előkészítésében jelentős szerepet töltenek be a polgármesterek, városi tanácsok és tartományi tanácsok. A Dordogne-i főtanács leszerelési felhívást adott ki, s ezt 163 polgármester és 8 főtanácsos írta alá.

Május 19-e közeledtével a béke- és leszerelési tüntetések egyre nagyobb arányúak. Május 5-én 30 megyében voltak gyűlések és kollokviumok. A Moselle-i összejövetel a résztvevők utcai felvonásával, majd nagyvillás felvonással ért véget. A nagyvillás a városi parkban került sor 1500 ember részvételével. Gennevilliers és Villejuif városokban az előkészítő bizottság rendezésében akciónapot tartottak a békeért és a leszerelésért vívott harc jegyében. Villejuifben nagy felvonulást rendeztek több folklor-együttes részvételével. A tüntetők előtt leszerelési jelképező allegorikus kocsit haladt.

Párizsban az utolsó előkészítő lépések voltak a lakosság tömeges részvételének biztosítására. Szépen felszerelt kis hajó vizsi majd az ifjúsági zenekart „a béke és a barátság útjára”. A párizsi nagy béke- és leszerelési tüntetésen meggyújtottak majd a francia nép békekarakat. Az előkészítő bizottságok különböző nézeteket valló személyiségek csatlakoztak, s megvél kollokviumok, jövetelek ezzel zajlottak mindez azt bizonyítja, hogy május 19-i tüntetés teljességgel fog járni.

A Combat írja:

A nyugatnémetországi hatalmas sztrájk figyelmeztetés volt a bonni kormány számára

PARIZS (Agerpres).

A Combat francia lap kommentárban foglalkozik a Baden-Württemberg tartományi hatalmas sztrájkmozgalommal. A cikkíró megjegyzi, hogy ez a sztrájk szívesfeszítette a nyugatnémetországi prosperitás mitosztát.

A nyugatnémet munkássztrájk elégedetlenségének okairól szólva az újság kifejti, hogy ezek főként a túlzott jegyverkezési költségeknek tulajdoníthat-

tók, amelyek kimerítették a bonni költségvetést és súlyosbítták a nyugatnémet dolgozók anyagi helyzetét. Az újság hangsúlyozza, hogy 1962 decemberében, amikor Dahlgren, Nyugat-Németország új pénzügyminisztere hivatalba lépett, Nyugat-Németország költségvetési deficitje több mint 500 millió dollár volt. A bonni kormány a deficit legalább részleges felszámolására nagy sietve megszorító intézkedésekhez folyamodott. Felemlített az adókat, a legtöbb termék árát. Ezek az intézked-

sek mélyreható elégedetlenséget keltettek a dolgozók körében, akik rábrétek hogy a bonni vezetés az 5 vállalkozó akaratát hátráltatja a Bundeswehr felfegyverzésével és korszerűsítésével járó óriási költségeket.

A Combat befejezésül rámutat, hogy a nyugatnémetországi hatalmas sztrájk mintegy első figyelmeztetés volt a bonni kormány felé, tudomására hozva, hogy a nyugatnémet munkások jobban érdekelték saját élet-körülményeiket, mint a Bundeswehr felfegyverzése.

Több az acél Keleten, kevesebb Nyugaton

BÉCS. — (Az Agerpres tudósítójától):

„Több az acél Keleten, kevesebb Nyugaton” címmel cikket közöl az osztrák Volksstimme, s ebben rámutat arra, hogy a világi acéltermelés 1962-ben 2,3 százalékkal növekedett, s elérte a 870 millió tonnát.

Az újság megjegyzi, hogy a szocialista országok acéltermelése a tavaly átlag 7,6 százalékkal növekedett, meghaladta a 120

millió tonnát, ami a világtermelés egyharmadát teszi ki. Az USA acéltermelése viszont egy helyben topog, csak nagyjegyen érte el a megelőző év színvonalát. Nagy-Britanniában 7,2 százalékkal, Japánban 2,5 százalékkal csökkent az acéltermelés. Jelentősen csökkent az acéltermelés Nyugat-Németországban, Franciaországban és Luxemburgban is — állapítja meg a Volksstimme.

Cannes-ban megkezdődött a nemzetközi filmfesztivál

CANNES (Agerpres).

Május 9-én megkezdődött a dél-franciaországi Cannes-ban a nemzetközi filmfesztivál, amelyen az idén 29 ország vesz részt. Mint már jeleztük, egyebek között bemutatják az Optimista tragédia című szovjet filmet, amelyet Sz. Szamszonov rendezett, a Mi történt Baby Janenél? című filmet, Bette Davis és Joan Crawford ismeretlen című filmjét, a fiatal rendező Mélyesség című filmjét. Bemutatták továbbá a Codin című román-francia koprodukciót, amely Panait Istrati regénye nyomán készült. A feszt-

tiválon részt vesz egy román küldöttség, amelyet Mihail Gheorghiu, a Művelődés- és Művészetiügyi Állami Bizottság Filmművészeti Tanácsának elnöke vezet.

KÖZPONTI LOTTO

A központi lotto május 10-i húzásának nyerőszámai: 64 74 68 55 36 58 56 44 53. Különleges nyerőszámok: A-osztály: 68 74 56. B-osztály: 52 64 38. C-osztály: 44 65 55. Nyeremény összeg 643.432 lej.

Római kori lelet Újaradon

Dörner Egon.

[illegible]

O'eg Krol és Vla- A félé-
gyimír Csernov szov- ásányt
jet geológusok a ka- eredeti
zsháztáni Sarl-Arka ban talál
zsháztáni Sarl-Arka dosak az
zsháztáni Sarl-Arka is gyanít
zsháztáni Sarl-Arka llyen ere
zsháztáni Sarl-Arka tekben ha
zsháztáni Sarl-Arka vány lét
zsháztáni Sarl-Arka geológusok
zsháztáni Sarl-Arka nye szerin
zsháztáni Sarl-Arka vány felté

szlinti új
pulánkatok
kvarcitok-
nak. A ju-
ött nem
tásk. hogy
tí közé-
onló ásh-
het. A
vélemé-
az új ásh-
elésé ar-

ra vall, hogy ritka
földfémek kvarcitok-
ban is előfordulhat-
nak.

Az egyelőre még
névtelen ásvány ki-
egészíti a földön
előforduló csaknem
3000 ásványfélése-
get.

rendszertben ilyen addt is kel-
lett fizetni. 15. Vedelem, igazo-
lás ismert idegen szóval. 16.
Pelyva, népiesen. 18. Rossz, ro-
mánul, nőnőben. 20. Ők, ro-
mánul, nőnőben. 21. Titus
Popovici regénye nyomán ké-
szült film, mely díjat nyert a
Nagyvilágban.

Nam rövid, keverve (a harmadik négyzetben két betűl). 11. Hátárt jelez. 20. Utóirat. 13. Házalaktorkarmárka. 17. Összetört vész! 19. Mássalhangzó, kiejtve. 21. Vasut. 22. Juhok, románul. 23. A jó és a szén vegyjele. 24. Azonos a függőleges 12-vel. 25. Rangeljes (ékfőbőleg). 26.

27. Moszkvai filmfesztiválon.
28. Résztvevőtársaság. 29. Tilító szó.
30. A vízszintes 51 rendezője és
31. rendezőjelője. 32. Ritka női név
33. Város a Szovjetunióban. 36.
34. Asványlyz. 39. Ők, oroszul. 40.
41. Dijat nyert román rajzfilm.
48. Üres tórl. 49. Saját kezűleg.
51. 1944 augusztus utolsó nap-
jainak eseményeit fellelevenítő
film, Dijat nyert az 1960. évi
Karlovy-Vary filmfesztiválon.
52. A függőleges 4. keverve. 53.
Időgen női név. 55. Volt bátor-
sága. 56. Háziszárnyasok. 61.
Város Olaszországban. 62. Szí-
nes román filmvázlatok.

VISSZA: TELOSÍTOROK JELE. 28. Cár-
 lizma-vigaszték nyomán készült
 film. 31. Nem minden vízre jel-
 lemző. 33. Keverő hab. 35. Az őt
 tot legkisebbje Kanada és az
 Egyesült Államok határán. 37.
 Ez, oroszul keverő. 38. Azonos
 mássalhangzók. 41. Aikotás. 42.
 A török birodalom neve volt.
 43. Sas eleje. 44. A jószívű ta-
 szul. 45. Két szó: 1. Orosz suly-
 mérték. 2. Folyó a Szovjetunió-
 ban. 46. Len, románul. 47. Af-
 rika köztársaság, rövidítve.
 (Ékföldiség). 50. Koromban
 van! 52. Fordítva gyűjt. 54.
 Mennel (oklány) 55. Nem ré-

FÜGGŐLEGES: 1. A hazai
filmgyártás kétrészes kimagasló
alkotása. (A nyíl irányában
folytatva). 2. A bíróság döntő
határozata. 3. Vigyázni latinul

gl. 57. Azonos a függőleges 25-
tel. 58. Helyhatározó szó. 59.
1100 római számmal. 60. Végte-
len kút! 61. Lári egynemű
hangzó!

Magyarok. 2. Vagyad, 3. Javított, 4. Hangzott.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62

Filmek
= margójára

"A szibériai Írtis folyón a gyarmati eljegyzéses lerővidít a hajózási idényt. A szovjet kutatók egy csoportja igen érdekes megállapítást tett ennek a hajózási útról. Azt javasolják, hogy a földalatti hajózással vízvezeték meglelték az Írtist. Nyugat-Szibéria számos vidékén ugyanis gazdag hőforrások buzugnak fel s ezeknek vízre a 100 fokos is elér. A tudósok azt javasolják, hogy a fűtőanyag mentén néhány helyen melyek a hajókat kell átnyitni, a hajózással a hajókat a folyóba vezetni. Egy jelentősége meg lehetne hosszabbítani a hajózási idényt az Írtisben."

A moszkvai politechnikai muzeumban megnyílt a szovjet ajtó kiállítása. Itt 4770 napilap látható, amelyeket a Szovjetunió népeinek hatvan nyelvére és hét idegen nyelvre adtak ki. A kiállításon 4355 folyóirat is szerepel. A Szovjetunióban 31 ifjúsági napilap, 24 gyermekújság, számos, nők számára szerkesztett folyóirat jelenik meg.

HUMOR

Benjaminó Gigit, a nagy
láz énekei egyezzen meg kel-
től operálni és ezért elkábitot-
ták. Az orvós ellenőrzése cél-
ból az orvos felkérte pácién-
t, hogy őveny szőmjöjön. Az
énekes azonban már huszon tul-
szababarta a számdát.

- Nem megy tovább a szá-
mold? - kérdezte a sebész.

- Hogy merne sugó nélkül?
- felelte elhálóz hangon Gigit.

A fővárosi Elektrotechnikai Kutatóintézet klíma laboratóriumában található a képközpontú látható mesterséges klíma berendezés, amely arra szolgál, hogy villamos-berendezések és felszerelések viselkedését vizsgálja a legkülönbözőbb éghajlati viszonyok közepette.

A XX. század elezi atomenergia felhasználásának és a világűr meghódításának nagy korszaka. Az ember értelme és akarata nagyszerű eredményei birtokába jutottak, melyek a geokémia és a kozmokémia előtt is a Földön és a többi bolygó tanulmányozására, s egy sor régi problémák megoldására vádlik lehetővé. A geokémia és a kozmokémia alapjait a kémia törvényei alapján, valamint közvetlen kísérletek révén megtalálták azokat a természet törvényeket, amelyek meghatározzák a Föld vegyi összetételét, az elemek elosztását, valamint az elemek vándorlásának folyamatait a Föld évezeteiben.

Bolygónk — jól tudjuk — burok szerkezetű. Felületünk helyezett el a gázburkot, a légkört, alatta a hidroszfért, a vízburokot is, amely átlagban 4 km vastagságú vízréteget vesz körül a földet. Alatta kemény burok, a föld kéreg helyezkedik el. Az ember még e legkülső övezetnek is csak nagyon vékony réteget engedte birtokába, még 10 km-re sem hajolt be a Föld mélyébe. A felső, vékony rétegben azonban az az ásványkincseknek már mintegy 90 százalékát sikerült megtalálni. A kéreg álya alapkövetésből, bázaltból áll, az egész földet körülvevő; az óceán alatt átlagban 8—10 km vastag, a kontinenseken pedig még ennél is vastagabb. A földkéreg bázaltjához a kontinensek alatt még egy granitréteg is csatlakozik, amelynek vastagsága kb. 5—20 km. A földkéreg vastagsága tehát az óceán medré alatt összesen 8—10 km, a kontinenseken pedig 30—35 km is lehet.

Ökémia és

lávda a kőreg alatt olyan kőzetek helyezkednek el, amelyek összetételüket tekintve nagyon hasonlítanak a kőmeteoritokhoz. A földkéreg alatti övezetet földköpenynek nevezik. Vastagsága 2800 km. A benne előforduló kőzetek néha a Föld felszínére kerülnek, elsősorban vulkánikus „bomleak” formájában. Ilyen kőzeteket találunk a Kimberleyben, Brazíliában és Dél-Jakutiában ismert gyémántcsövekben is, amelyeken keresztül a kőzetek a köpeny mélyéből a földkéregbe vándorolnak. A köpeny mélyén fekvő kőzetek néha a földkéreg mély törési helyein is megtaílnak. A köpeny alatt helyezkedik el a Föld magja, amelynek sugara mintegy 3.000 km.

Századunk elején úgy gondoltak a tudósok, hogy bolygónk szerkezetünk akkor keletkezett, amikor a Napból különböző atomreakciók következtében forró anyagok repültek ki a térbe. Ezek az anyagok azután fokozatosan leülemltek, így alakult ki a bolygók külső szerkezete. Goldschmidt német tudós ötletes hasonlatot szemléltette ezt a folyamatot. „Képzeljük el — mondotta —, hogy egy ropant téglát a vízbe vasat olvasztanak ki a sárból. A megolvadt anyag szemelem áthatóan rétegeződik: a legalul gyilkul össze a vas (a Föld magja), felette a vas és a meddő kőzet keveréke (a köpeny kőzete), s legfelül uszik a salak (a földkéreg). A salak felett nehéz kéngződik, széndioxidgázok gyúlkéngzők, hasonlóan a Föld elsődteges, nehéz légköre.

kozmozgókém

A kutatók többsége sokáig elfogadta ezt a feltevést, ma már azonban bebizonyosodott, hogy a Föld nem volt egészen megőrzve, tízezres folyékony tömeg nem létezett az elsődleges nehézségi kör sem, amely a feltevésszerint a Földet burkolta. Ha ez a nehézségi kör valóban létezett volna, nyommal megtalálható lennének a földkéreg régi árványain és közelein. Ilyen nyomokat azonban nem sikerült megfigyelni.

Mint a tudomány világában gyakran megesik, a Föld keletkezéséről és övezeteinek kialakulásáról teljesen ellentétes elméletek születtek. Mi azt a nézetet valljuk, hogy a Föld hideg kozmikus testek – meteoritok és meteorpor – agglomerációja (gyűjteménye) következtében jött létre, miután ezek a kozmikus árukámban minden gázműmi anyagukat elvesztették, kivéve azokat, amelyek szilárd vegyületeket alkotnak a szilikát-alapanyagokkal. A meteoritok tehát eredetileg „tűzes” származásúak voltak, s lehet, hogy egyes kis bolygókban és holdjaikon még felfedezhető ez az „elsődleges” meteorit-természet. Ebből következik, hogy a Föld anyaga a gravitációs összenyomódás és a rádióaktív bomlásból származó hő felhalmozódása következtében burokra különült. Így a Föld magja a Föld anyagának részegye kiolvadása következtében keletkezett, másrésztől végben a földi anyagok könnyen olvósodó szilikát részének kiolvadása és a gázok eltávolítása.

és a légkör keletkezésére vezetett. A földkéreg, a hidroszféra és az atmoszféra tehát a valóságban képpen a Föld anyagának másodlagos származékai, amelyek a Föld geológiai alakulása közben keletkeztek.

A meteoritok összetételéről és tulajdonságairól szerzett ismereteink nemcsak a Földdel foglalkozó tudósok, hanem a kozmosz kutatói számára is rendkívül értékesek. E meteoritok ugyanis ki vannak téve a kozmikus részecskék intenzív sugárzásának. Ezek a nagysebességű részecskék összehatkoznak a meteoritok szilícium, magnézium és nagy más elemeknek atommagjaival, bomlás indul meg bennük, amelynek következtében maradványmagok, egyebek közt radioaktív izotópok magjait keletkeznek. A meteoritok anyaga a magszállánkokat tekintve sokban különbözik a földi kőzetek anyagától, s így gondos radiokémiai elemzési módot nyújt a meteoritok „multjának” megállapítására. Az eredeti meteorit-test formáján alapján, továbbá abból, hogy mennyi ideig volt kitéve a kozmikus sugárzás hatásának, meghatározható például a meteorit abszolút kora, tehát a Tejútrendszerünkbe kerülő meteoritok keletkezéséről és további sorsáról ma már pontos értesítéseket nyerhetünk.

Mindebből látható, milyen nagy jelentősége van a geokémának és a kozmokémiának a meteoritok és a bolygók anyagának kutatásában, hiszen ezek a kutatások hozzásegítenek bennünket egyrészt a bolygók felépítésének, másrészt a Tejútrendszer más égitestének

30. A vízszintes 51 rendezője és
főszereplője. 32. Ritka női név.
34. Város a Szovjetunióban. 36.
Asványláz. 39. Ok, oroszul. 40.
Díjat nyert román rajzfilm.
48. Üres tér! 49. Saját kezűleg.
51. 1944 augusztus utolsó nap-
jainak eseményeit fellelevenítő
film. Díjat nyert az 1960. évi
Karlov-Vary filmfesztiválon.
52. A függőleges 4. keverve. 53.
Idegen női név. 55. Volt bátor-
sága. 56. Háziszárnyasok. 61.
Város Olaszországban. 62. Szi-
mes román filmvígjáték.

FÜGGŐLEGES: 1. A hazai
filmgyártás kétrészes kimagasló
alkotása. (A nyíl irányában
helyes). 2. A bíróság döntő
határozata. 3. Vigyázz, latinul.

1	2	3	4	5	6	7
14					15	
16				17		
20				21	22	
29			30			
34		35				
36			37			
		40		41	42	43
49	50		51			
53	54					
		56	57	58		59

Filmek
= mas

film. 31. Nem minden vízre jellemző. 33. Keverő hab. 35. Az ötödik legkisebb Kanada és az Egyesült Államok határán. 37. Ez, oroszul kéverve. 38. Azonos mássalhangzók. 41. Alkotás. 42. A török birodalom neve volt. 43. Sas eleje. 44. A jöszivű tészta. 45. Két szó: 1. Orosz súlymérték. 2. Folyó a Szovjetunióban. 46. Len, románul. 47. Afrikai köztársaság, rövidítve. (Ékfőlöslég). 50. Koromban van! 52. Fordítva gyűjt. 54. Mennyei (éklány). 55. Nem régebbi. 57. Azonos a függőleges 25-tel. 58. Helyhatározó szó. 59. 11100 római számmal. 60. Végtelelen kúti. 61. Lári egyenműhangzó!